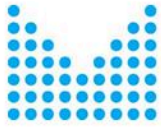

Legislativní návrhy na úseku voleb

Aktuální stav a probíhající diskuse

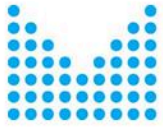
Reforma správy voleb I.

Vláda schválila v únoru 2023 → Poslanecká sněmovna

- novela Ústavy (ST č. 378)
- zákon o správě voleb (ST č. 379)
- změnový zákon (ST č. 380)

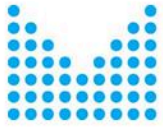
Hlavní novinky:

- jednodenní volby
- vytvoření informačního systému správy voleb
- zrušení místní příslušnosti pro výdej voličských průkazů
- elektronické podávání kandidátních listin
- elektronický sběr podpisů na petici na podporu kandidatury

Reforma správy voleb II.

- zakotvení větší **stálosti senátních volebních obvodů**
- **zafixování termínu voleb** do zastupitelstev obcí a zastupitelstev krajů konaných společně s volbami do Senátu v prvním celém říjnovém týdnu
- zjednodušení hlasovacích lístků **pro volby do Senátu a volbu prezidenta republiky** - sadu nahradí jeden lístek se seznamem kandidátů
- možnost **hlasování ze zahraničí i ve volbách do Evropského parlamentu**
- zavedení možnosti volit na **voličský průkaz ve volbách do zastupitelstva obce** v jiném volebním okrsku v rámci území dané obce

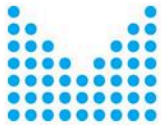
Další legislativní návrhy

Iniciativa Senátu

- návrh na korespondenční hlasování
(sněmovní tisk č. 39 – čeká na 1. čtení v PS)
- návrh novely zákona o volbách do zastupitelstev obcí
(senátní tisk č. 270 – *zařazen na jednání pléna Senátu na 30. 3.*)

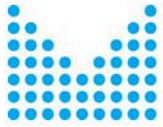
Úkoly Ministerstva vnitra

- návrh právní úpravy, v níž budou promítnuty obecné připomínky týkající se volby prezidenta republiky (usnesení vlády, T: 31. 12. 2023)
- pracovní skupina ke zvážení dalších možností digitalizace volebního procesu
- diskuse nad revizí právní úpravy pravidel volební kampaně

Zvláštní způsoby hlasování ve volbě prezidenta republiky 2023

Rekapitulace a výhledy do budoucna

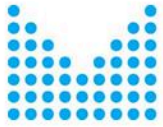
Příprava zákona

V komunálních a senátních volbách 2022 se zvláštní způsoby hlasování neaplikovaly.

Pro volbu prezidenta republiky vznikla opět poptávka po možnosti jejich využití.

MV připravilo návrh zákona; připravován byl téměř rok předem a prošel těmito proměnami:

1. původně byl zamýšlen jako obecný „covidový“ zákon, využitelný na všechny druhy voleb, aby nemusel být před každými volbami přijímán ad hoc zákon jako v roce 2020 a 2021
2. dále upraven jako zákon, který by se využil jen na volby probíhající v letech 2022 a 2023
3. následně rozšířen na všechny infekční nemoci a
4. **posléze zúžen jen na volbu prezidenta republiky a covid-19 (bez spouštěče)**

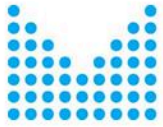

Zvláštní způsoby hlasování

Opakovaly se již známé možnosti z let 2020 a 2021, tj. hlasování

1. z auta na drive-in stanovištích
2. doma do zvláštní přenosné schránky nebo
3. při pobytových zařízeních uzavřených rozhodnutím KHS

Zřízeno bylo 81 drive-in volebních stanovišť – v každém okrese + 5 v Praze.

Spolupráce HZS a PČR

- Hlasování zajišťovaly 3členné komise jmenované ředitelem KÚ.
- **Roli Armády ČR tentokrát nahradil HZS** (krajská ředitelství): postavení a základní vybavení volebních stanovišť.
- Z prvních neformálních vyhodnocení vyplynulo, že KÚ byly se součinností HZS spokojeny.
- Na drive-in také již zavedená **spolupráce s Policií ČR**: dohlídka nad volebními stanovišti zejm. v noci, během hlasování usměrňování dopravního provozu a dohled nad dodržováním veřejného pořádku.

Četnost využití zvláštních způsobů hlasování

KRAJ	drive-in	zvl. přenos. schránka	celkem
HL. MĚSTO PRAHA	251	84	335
STŘEDOČESKÝ	94	56	150
JIHOČESKÝ	45	23	68
PLZEŇSKÝ	46	34	80
KARLOVARSKÝ	17	8	25
ÚSTECKÝ	35	22	57
LIBERECKÝ	50	18	68
KRÁLOVÉHRADECKÝ	47	16	63
PARDOBICKÝ	20	13	33
VYSOČINA	28	23	51
JIHOMORAVSKÝ	96	51	147
OLOMOUCKÝ	35	26	61
ZLÍNSKÝ	27	3	30
MORAVSKOSLEZSKÝ	86	46	132
CELKEM	877	423	1 300
I. kolo	200	160	360
II. kolo	677	263	940

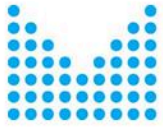

Četnost využití zvláštních způsobů hlasování - srovnání

- Zvláštními způsoby hlasování odhlasovalo ve volbě prezidenta republiky celkem (součet za obě kola) 1 300 voličů.
- Uzavřeno nebylo žádné zařízení.

Pro srovnání:

	drive-in	zvláštní přenosná schránka	uzavřená zařízení/voličů
2020 kraje + Senát	3 672	cca 1 750	9/150
2021 Poslanecká sněmovna	1 601	1 183	1/7
2023 prezident	877	423	0/0

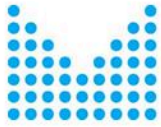
Informační kampaň

Po přijetí zákona, tj. od počátku prosince 2022 spustilo MV informační kampaň, aby se k voličům dostala informace o možnosti využití zvláštních způsobů hlasování.

Na webu MV:

- **informace pro voliče** o podmínkách a pravidlech využití zvláštních způsobů hlasování
- názorné **informační letáky** k jednotlivých zvláštním způsobům hlasování
- internetové odkazy na stránky KÚ s **informací o umístění volebních stanovišť**, včetně mapy
- **telefonní kontakty na KÚ** pro podání žádosti o hlasování do zvláštní přenosné volební schránky (požádat bylo nutno nejpozději ve čtvrtek volebního týdne do 20:00)

Informace o zvláštních způsobech hlasování byla i **součástí sady hlasovacích lístků.**

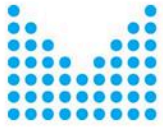
Sčítání hlasů

Sčítání zajišťovala v každém kraji 3členná **sčítací komise** zřízená krajským úřadem.

Ředitel KÚ mohl najmenovat další - byly takové případy?

ČSÚ:

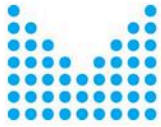
- vytvořil pro zpracování a prezentaci výsledků v každém krajském městě speciální „**nultý**“ **okrsek**. Přejímka výsledků ze zvláštních způsobů hlasování probíhala na přebíracím místě standardním způsobem.
- připravil **Pokyny pro postup sčítacích komisí** zřizovaných při KÚ,
- provedl **proškolení** členů sčítacích komisí,
- zveřejnil **doplnění Pokynů** upřesňující zjišťování počtu osob zapsaných do výpisů ze seznamů voličů (označování a nezapočítávání voličů, kteří hlasovali některým ze zvláštních způsobů hlasování).

Finanční náklady I.

V souvislosti s přípravou a zabezpečením volby prezidenta republiky předložilo MV Ministerstvu financí **podklady pro uvolnění finančních prostředků pro obce a kraje v celkové výši 737 254 000 Kč**; tato částka v sobě obsahuje i výdaje na zajištění zvláštních způsobů hlasování.

Vyčíslení skutečných nákladů na zajištění volby prezidenta republiky, včetně zvláštních způsobů hlasování, **není v tuto chvíli k dispozici**. MV ho obdrží od MF nejspíš až v roce 2024; v současné době teprve **probíhá vyúčtování** nákladů obcí a krajů za volbu prezidenta republiky.

Finanční náklady II.

Zatím lze přibližně odhadnout pouze náklady na odměny členů komisí pro hlasování a členů sčítacích komisí.

Odměny pro členy komise pro hlasování: 7,29 mil. Kč

81 (počet komisí) x 3 (počet členů v 1 komisi) x 3 (počet dnů) x 2 (počet kol volby) x 5 000 (částka)

Odměny pro členy sčítací komise: 168 tis. Kč

14 (počet komisí) x 3 (počet členů v 1 komisi) x 4 000 (částka)

Je možné, že KÚ si v předstihu nakoupily **ochranné prostředky** pro členy komisí, které nakonec nevyužily (nespotřebovalo se takové množství a některé druhy, zejm. ochranné obleky a rukavice, již nebyly nezbytné). Ale šlo o **náklady** na zajištění podmínek činnosti komisí, **kteřé se hradí ze státního rozpočtu.**

Finanční náklady III.

Celková částka pro KÚ byla rozdělena do roku **2022** na zajištění přípravy volby prezidenta (každý KÚ obdržel **100 tis. Kč**) a do roku **2023** na zajištění samotné volby prezidenta. **V částkách již byly zahrnuty i předpokládané výdaje na zajištění zvláštních způsobů hlasování:**

kraj	na činnost KÚ v roce 2022	na činnost KÚ v roce 2023
Hlavní město Praha	100 000 Kč	900 000 Kč
Středočeský kraj	100 000 Kč	2 300 000 Kč
Jihočeský kraj	100 000 Kč	1 100 000 Kč
Plzeňský kraj	100 000 Kč	1 100 000 Kč
Karlovarský kraj	100 000 Kč	500 000 Kč
Ústecký kraj	100 000 Kč	1 100 000 Kč
Liberecký kraj	100 000 Kč	800 000 Kč
Královéhradecký kraj	100 000 Kč	800 000 Kč
Pardubický kraj	100 000 Kč	800 000 Kč
Kraj Vysočina	100 000 Kč	800 000 Kč
Jihomoravský kraj	100 000 Kč	1 100 000 Kč
Olomoucký kraj	100 000 Kč	800 000 Kč
Moravskoslezský kraj	100 000 Kč	1 100 000 Kč
Zlínský kraj	100 000 Kč	800 000 Kč
Celkem:	1 400 000 Kč	14 000 000 Kč

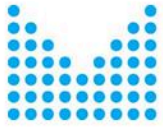

Finanční náklady IV.

K dispozici máme **vyúčtování voleb do Poslanecké sněmovny 2021**, ve kterých rovněž probíhaly zvláštní způsoby hlasování. Z podkladků, které MV poskytlo Ministerstvo financí, však **nelze vyčlenit pouze výdaje na zajištění zvláštních způsobů hlasování**.

kraj	poskytnuto	čerpáno
Středočeský	2 500 000,00	765 604,35
Jihočeský	1 300 000,00	406 022,71
Plzeňský	1 300 000,00	534 059,66
Karlovarský	700 000,00	159 652,00
Ústecký	1 300 000,00	500 957,70
Liberecký	1 000 000,00	233 693,90
Královéhradecký	1 000 000,00	265 142,00
Pardubický	1 000 000,00	332 101,50
Vysočina	1 000 000,00	384 504,38
Jihomoravský	1 300 000,00	425 149,99
Olomoucký	1 000 000,00	257 080,64
Zlínský	1 000 000,00	384 762,51
Moravskoslezský	1 300 000,00	433 424,53
Kraje CELKEM	15 700 000,00	5 082 155,87

Významná role krajských úřadů I.

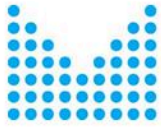
Již třetí volby se zvláštními způsoby hlasování.

Hlavní tíha jejich zabezpečení opět připadla na KÚ, a to vedle dalších úkolů, které musí standardně při volbách zajistit.

Bylo možné vycházet ze zkušeností z voleb v roce 2020 a 2021 a v zásadě použít stejné postupy, ale před volbou prezidenta republiky byla situace komplikována tím, že

- změnil se „partner“ zajišťující postavení drive-in stanovišť (Armádu ČR nahradil HZS),
- **o aplikaci zvláštních způsobů hlasování se rozhodlo na poslední chvíli** (zákon byl přijat v prosinci a v ledu probíhala volba),
- vše bylo nutné zorganizovat během 6 týdnů, do kterých připadly vánoční svátky.

Za bezproblémový průběh patří KÚ velké poděkování!

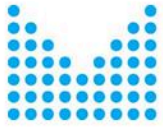

Významná role krajských úřadů II.

V současné době **MV shromažďuje podklady do závěrečné zprávy** z volby prezidenta. Od většiny KÚ ještě závěrečnou zprávu nemáme (o zaslání jsme požádali do 15. dubna). Předpokládáme, že v ní zazní i některé podněty a připomínky ke zvláštním způsobům hlasování.

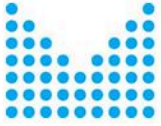
Zatím jsme zaznamenali:

- v případě většího počtu voličů zajistit možnost informovat OÚ o tom, že „jejich“ volič odhlasoval zvláštním způsobem hlasování, formou online aplikace, do níž by údaje o voličích vyplňovala přímo komise pro hlasování
- některé lhůty byly z praktického hlediska zbytečně dlouhé (např. hlasování u volebních stanovišť do 17:00 hodin).
- velmi dobrá spolupráce se členy HZS.

Výhledy do budoucna

- Vedle ad hoc „covidového“ zákona pro volbu prezidenta 2023, pracovalo MV na základě politického zadání souběžně na **obecném volebním infekčním zákoně**.
- Ten by umožnil voličům se všemi druhy infekčních nemocí hlasování ve všech druzích voleb. Významnou roli při zajištění hlasování měl mít HZS.
- V nedávné době se otázkou dalšího postupu v této věci zabývala K5. Shledala, že aktuálně nejde o téma, které by mělo být legislativně dále rozvíjeno. Souvisí to i s připravovaným vyřazením covid-19 ze seznamu infekčních nemocí.
- Návrh zákona zůstává v rozpracované podobě a **legislativní práce na něm jsou momentálně pozastaveny**. Nelze však vyloučit, že poptávka po něm v budoucnu opět vyvstane.

Děkuji za pozornost.

duben 2023